

„Hass, alkoss, gyarapíts”

Mészáros Zoltán 1946. március 3-án született a Bihar megyei Tótiban, amely a Berettyó baloldali mellékvi-ze, a Bisztra-patak mentén fekszik, az Érmellék és a Hegyköz határán. Elemi iskoláit szülőfalujában, középiskolai tanulmányait Szilágysomlyón végezte. 1972-ben szerzett magyar- és román-tanári oklevelet a Marosvásárhelyi Pedagógiai Főiskolán.

Rajztanára már kisiskolásként felfigyelt kezügyességére, amikor meglátta azt a miniatűr római fejet, amelyet egy krétadarabból borotvapengével faragott ki. Ekkor még ösztönösen alkotott, később, hogy kitörjön az autodidakta képzés korlátai közül, – már tanári munkája mellett – szobrászoklevelet szerzett. 1985-ben otthagyta az iskolai nyelvtanítást, és a margittai (akkor még) pionírházban kezdett el dolgozni, ahol rajzot és modellezést tanított, valamint színjátszószakkört vezetett egészen 2010-ben történt nyugdíjazásáig. Bár még sok évre elegendő alkotói terv volt birtokában, egy dagantos betegség következtében elhunyt a margittai kórházban, 2013. augusztus 28-án, szülőfalujában helyezték örök nyugalomra.

Szabadidejében fából és kőből faragott szobrokat irodalmi, történelmi személyiségekről, családi eseményekről, valamint a gyermekkorában megismert és élete végéig a szívében őrzött falusi emberekről. Emellett családta-

gok, barátok kérésére személyes jellegű, az elhunyt egyéniségét is megörökítő sírköveket faragott. Tulajdonképpen (kevés kivételtől eltekintve) nem ő kereste a megmunkálandó anyagot, hanem a kezébe került fadarabok, kövek „ihlették meg”: az anyagok, amelyek útjába kerültek, irányították a fantáziáját, gondolkodását egészen addig, ameddig el nem készültek a művei. Mivel a lovakat, valamint a ló és az ember kapcsolatát mindig is csodálta, alkotásain gyakran szerepelnek lovak, akár önmagukban, akár történelmi események részeként.

Bár értelmiségi pályát választott, és 1981-ben a feleségével és két gyermekével Margittára költözött, a gazdálkodó életmóddal és a szülőfalujában élő emberekkel szoros kapcsolatban maradt. Ismerte az emberek mindennapi gondjait és azokat a történeteket, amelyeket az emberek egymásnak meséltek a falu múltjáról és a múltbeli emberekről, viselt dolgaikról, de sokszor becsületos helytállásukról is. 2011-ben *Falu a Réz-hegység lábánál* címmel megírta Tóti rendhagyó monográfiáját, amelyben leginkább a faluban közbeszéden forgó történeteket, mondákat, anekdotákat örökítette meg. Ebből a könyvből származik a következő rövid elbeszélés, amely a fronton harcoló katonáknak állít emléket. (Mi pedig őneki azzal, hogy jelen lapszámunkat a munkáiról készült fotókkal illusztráljuk).